

EGÉSZSÉG-ESÉLYEGYENLŐSÉG A KEZDETEKTŐL

Langerné Victor Katalin
Társadalmi Felzárkózásért Felelős
helyettes államtitkár

Érdekhordozók szerepe a gyermekek egészség-egyenlőtlenségeinek kezelésében

Emberi Erőforrások Minisztériuma
az ágazatköziség megtestesítője.

A gyermek korosztály és a gyermekek egészsége minden területen megjelenik.

- Közvetlenül: egészségügy; szociális- és családjegy; sport;
- Közvetetten: kultúra; egyházi, civil és nemzetiségi ügyek

Érdekhordozók szerepe a gyermekek egészség-egyenlőtlenségeinek kezelésében

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
az **ágazatköziség** szellemében készült:
a tervezés, a megvalósítás és a monitorozás
szintjén is bekapcsolódnak az érdekhordozók

Hazai helyzet - szegénység

Jövedelmi szegénységi arány (%)

Korcsoport, év	2008	2009	2010	2011
0–17	19,7	20,6	20,3	23,0
18–24	18,1	17,7	17,0	18,9
25–49	12,5	13,0	12,7	13,8
50–64	8,5	7,8	8,6	11,0
65–	4,3	4,6	4,1	4,5

Forrás: KSH Statisztikai Tükör, 2012. szept.

HH/HHH arány:

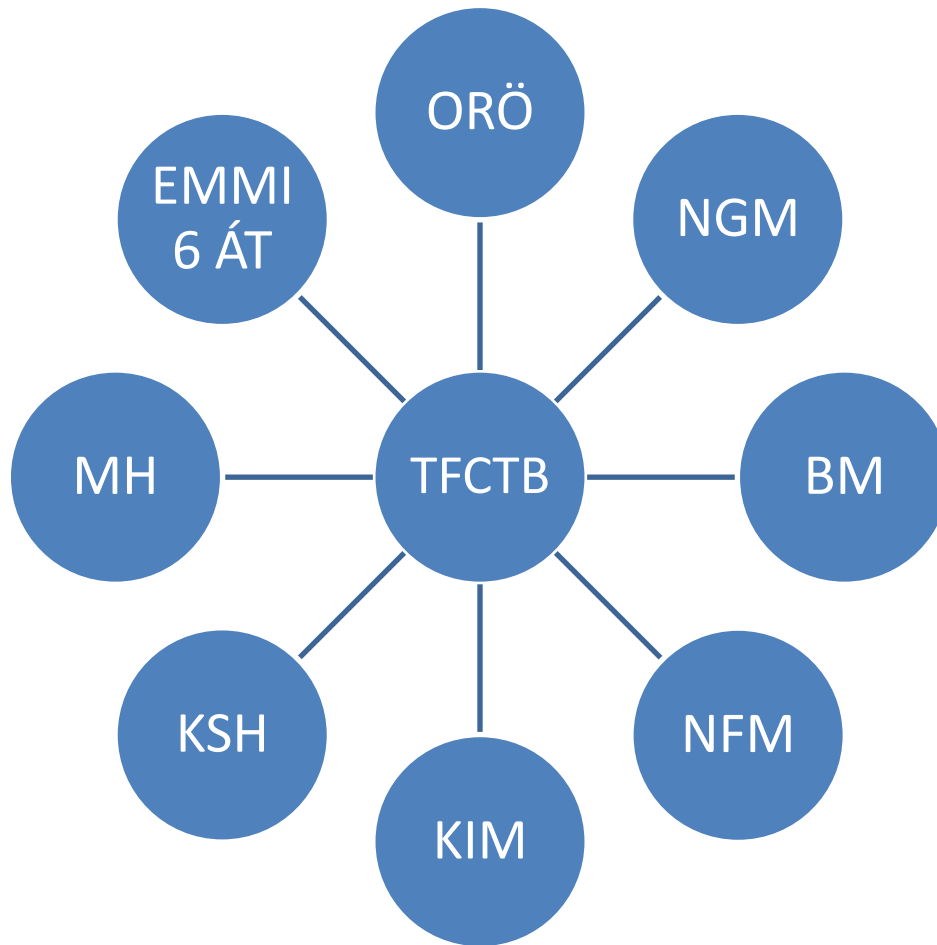
Óvoda: 31% / 11%; ált. isk.: 36% / 14%, szakisk.: 31% / 11%, gimn.: 10% / 1,6%, szakközépisk.: 16% / 2,8%

Érdekhordozók szerepe a gyermekek egészség-egyenlőtlenségeinek kezelésében

Az államigazgatás szereplői, együttműködő partnerei, testületei:

- **Cigányügyi Egyeztető Tanács /CET/** miniszteri szint
- **Társadalmi Felzárkózás Cigányügyi Tárcaközi Bizottság /TFCTB/** az ágazatok, minisztériumok között működő bizottság - a társadalmi felzárkózás egyeztető fóruma
- **Legyen jobb a gyermekeknek Stratégia** Értékelő Bizottsága: a stratégia végrehajtásának nyomon követése, monitorozása
- **Roma Koordinációs Tanács /ROKT/** civil szakmai tanácsadó fórum
- **ÁROP 1.1.9. „A társadalmi felzárkózás szakpolitikai eszközeinek fejlesztése, területi együttműködések esélyegyenlőség elvű fejlesztésének modellezése a közszolgáltatások terén”** kiemelt projekt : felzárkózási főreferensek tanácsadó tevékenysége a tárcáknál, államtitkárságokon

A TFCTB TAGJAI

Érdekhordozók szerepe a gyermekek egészség-egyenlőtlenségeinek kezelésében

Alapdokumentumok, megállapodások :

- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia és Feladatterv
- Az Országos Roma Önkormányzat és a Kormány közötti keretmegállapodás
- Megállapodás az egyházakkal: Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat
- Nemzetközi, EU-s Stratégiák: EU 2020, Nemzetközi Roma Stratégia

Érdekhordozók szerepe a gyermekek egészség-egyenlőtlenségeinek kezelésében

Cél:

- Ágazati és ágazatközi fejlesztéspolitikai megközelítések, komplex programok támogatása (Példa: Gyermekesély Program, Biztos Kezdet Gyerekházak)
- Fejlesztések, modellprogramok intézményesítése
- Jogszabályi környezet és forrás teremtés biztosítása, összehangolása (fejlesztési forrást követően hazai finanszírozási, vagy támogatási megoldás)

Gyermekesély Program

Érdekhordozók szerepe a gyermekek egészség-egyenlőtlenségeinek kezelésében

„Integrált térségi programok a gyerekek és családjaik felzárkózási esélyeinek növelésére” (TÁMOP 5.2.3.)

- **A Gyerekesély programokkal elért gyerekek száma 17 ezer fő körül lesz.**
- **Forrás:** uniós támogatás összesen 13,21 Mrd forint: 2009: **2,6 milliárd Ft**, 2011: **3,4 milliárd Ft**, 2012: **7,21 milliárd Ft**
- **Célja:** egészségügyi prevenció erősítése, szűrések, **Biztos Kezdet Gyerekházak** indítása a leghátrányosabb helyzetű területeken élő kisgyerekes **családok számára**, **fiatalok közösségi**, szabadidős és sportprogramjai, iskolai felzárkózást segítő programok, információs pontok működtetése a kistelepüléseken, pályaorientáció támogatása stb. **A programok eredményeként 10 évre szóló gyerek- és ifjúsági stratégia, valamint ehhez kapcsolódó cselekvési terv és forrástérkép is készül.**

Érdekhordozók szerepe a gyermekek egészség-egyenlőtlenségeinek kezelésében

Gyermekesély Program: Biztos Kezdet Gyerekházak

A Biztos Kezdet Gyerekházakban megvalósul:

- a szülők megerősítése nevelői szerepükben
- egészségügyi és egyéb tanácsadás
- fejlesztő foglalkozások
- közösségi programokban való részvétel
- az anyák segítése az anyai szerepük felelősségének felismerésében

Várt eredmény:

- elősegíti a felnövekvő nemzedék szocializált növekedését,
- nagyobb esélyt teremt az iskolarendszerbe, majd a munka világába való beilleszkedésre.

Biztos Kezdet Gyerekházak

Probléma:

- A Gyerekház nem szabályozható kötelező önkormányzati feladatként, tekintettel arra, hogy nem lehet és nem is kívánatos minden település számára előírni. (Jelenleg körülbelül 49 Gyerekház működik, jellemzően súlyos területi hátrányokkal küzdő településeken és a legnehezebb helyzetű 0-5 gyerekeknek és szüleiknek együttesen biztosít a társadalmi felzárkózást segítő szolgáltatásokat.

Megoldás: Keressük- ágazati együttműködéssel

Érdekhordozók szerepe a gyermekek egészség-egyenlőtlenségeinek kezelésében

Biztos Kezdet gyerekházak: először történt meg, hogy a Kormány hazai költségvetési forrásból a biztosítja a Gyerekházak fenntartását és megkezdte rendszerbeépítésüket.

Forrás: „A települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása” soron belül: 2012-ben: **188 millió Ft** 41 Gyerekház támogatása, **több, mint 500 gyermek**. A forrás, 298 millió forint rendelkezésre áll 2013-ban is.

Célja: A Biztos Kezdet Gyerekház olyan szolgáltatás, ahol **a szülő a gyermekével együtt végig jelen van**, azért, hogy megtanulja, mit kell tennie annak érdekében, hogy gyermeke egészségesen fejlődjön.

Eredmények: Biztos Kezdet Gyerekházak létesítése **2 441 fő** gyereket vont be a Gyerekházak szolgáltatásaiba. TÁMOP 5.2.1 kiemelt projekt **505 helyi szakembert** képzett ki.

Érdekhordozók szerepe a gyermekek egészség-egyenlőtlenségeinek kezelésében

Ágazati programok , amelyek a gyermekek egészség – esélyeit elősegíthetik:

Foglalkoztatás:

- A Képzés értelmet kap! Úgy vonjuk be az embereket a képzésbe, hogy a gyakorlati **képzés nagyobb hangsúlyt kap.**
Munkagyakorlatot szereznek. A telepprogramban saját lakásaikat újítják fel.
- Mentorálás
- **NŐ AZ ESÉLY TÁMOP 531 B** roma nők szociális és gyermekjóléti területen munkába állítása: **hármasszoros haszon.** munkanélküli munkát kap, szociális ellátó hiánypótló munkaerőt, ellátottak (szülők gyerekek) lehetőséget az eddig igénybe nem vett segítségre. Segítő szakmában a romák - a bizalom erősödik, az előítélet csökken.
- **Szociális Földprogram.** Értékteremtő, mert akár a közétkeztetésben is felhasználható javakat termelnek a résztvevők.

Érdekhordozók szerepe a gyermekek egészség-egyenlőtlenségeinek kezelésében

Ágazati programok , amelyek a gyermekek egészség – esélyeit elősegíthetik:

Egészségügy

- Roma orvosok képzése, roma segéd-egészségőr és roma egészségfelelősök képzése. (TÁMOP 6.1.2.)A hátrányos helyzetű beleértve roma közösség megszólítása akkor a leghatékonyabb, ha a közösségből származó, abban ténylegesen benne élő, azt jól ismerő hiteles személy részéről érkezik.

Lakhatás

- Új szemlélet. Nem dózerolás, hanem a telep aktivizálása, életre keltése. 95 település pályázott. Egészséges életmód tanácsadás, szűrés.

Fenntartható együttműködés nehézségei, sikertényezői

Nehézségek:

- Érdekhözök érzékenyítése, elköteleződésének segítése
- Sok szereplős egyeztetések, konszenzus teremtés politikai, szakmai, társadalmi szinteken - időigényes
- A szakmai konszenzus és a forrás biztosítása összehangolható legyen –ágazati támogatás

Fenntartható együttműködés nehézségei, sikertényezői

Sikertényezők:

- Jól kialakított egyeztető fórumok
- Jól bevált munkamódszerek
- Formális és informális kapcsolatrendszerek
- Koordinációs módszertan fejlesztés

Fenntartható együttműködés hiányterületei

A Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárság

törekszik arra, hogy minden lehetséges szereplővel hatékony kapcsolatot alakítson ki az ágazatközi egyeztetések rendszerében.

Mit tudunk tenni az elköteleződésért, a fenntartható együttműködésért?

- Szemléletváltás: túl lehessen és kelljen lépni az ágazat-centrikus gondolkodásmódon
- Rendszerszemlélet megvalósítása: a társadalmi felzárkózás, mint horizontális, központi elem és feladat működik
- Meglévő párhuzamosságok felszámolása, integrált együttműködések
- Mik azok a lehetőségek, amiket pénzügyi erőforrások nélkül is meg lehet tenni

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**